

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา
เรื่อง การประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนด “หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒”

เพื่อให้การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางคา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

นาวาอากาศโท
(เสวก ขวัญพงษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบางคา
อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา

ส่วนที่ ๑

การวิเคราะห์องค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลบางคา

การวิเคราะห์ จุดแข็ง (Strength : S) และจุดอ่อน (Weakness : W) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในขององค์กร ส่วนการวิเคราะห์โอกาส (Opportunity : O) และอุปสรรค (Threat : T) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกขององค์กร

ปัจจัยภายในประกอบด้วย	ปัจจัยภายนอกประกอบด้วย
- ด้านการบริหาร ได้แก่ นโยบายผู้บริหาร โครงสร้างส่วนราชการ การแบ่งส่วนราชการ การวางแผน การประสานงาน การมอบอำนาจ การกำกับดูแล - ระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการ - บุคลากร ได้แก่ อัตรากำลัง คุณภาพ วินัย ทักษะ ทักษะคุณธรรม จริยธรรม องค์กรความรู้ - งบประมาณ - ระบบฐานข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การสถิติ - การประสานงาน การอำนวยความสะดวก ความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ - สถานที่ปฏิบัติงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน	- ด้านเศรษฐกิจ - ด้านสังคม - ด้านการเมือง - ด้านการศึกษา - ด้านการสาธารณสุข - ด้านการสงเคราะห์ และพัฒนาคุณภาพชีวิต - นโยบายรัฐบาล - นโยบายกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงอื่น - นโยบายกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - นวัตกรรม เทคโนโลยีและการสื่อสาร - สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ - ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี - โรคระบาด

ผลการวิเคราะห์ Swot Analysis

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S๑. ตำบลบางคามีถนนเชื่อมต่อกับตำบลดงน้อย ตำบลเมืองใหม่ ตำบลเมืองเก่า และตำบลปากน้ำ สามารถเดินทางเข้าออกตำบลบางคาได้หลายเส้นทาง	W๑. ราษฎรให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนค่อนข้างต่ำ ผู้ที่จะเสียสละเพื่อชุมชนหาได้ยาก
S๒. ตำบลบางคาเป็นพื้นที่การเกษตร สิ่งแวดล้อมดี ราษฎรส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรมได้หลายประเภท ผลผลิตที่มีชื่อ เช่น ข้าวหอมมะลิ มะม่วง แคนตาลูป แตงโม	W๒. ราษฎรและเกษตรกรของตำบลบางคาเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพแบบดั้งเดิมที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมา ไม่ยอมรับหรือใส่ใจที่จะปรับเปลี่ยนแนวคิดวิถีการประกอบอาชีพ ตามสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน
S๓. ตำบลบางคามีคลองท่าลาดซึ่งอยู่ในระบบชลประทานไหลผ่าน เป็นคลองธรรมชาติรับน้ำจากคลองสิียด คลองระบม อ่างเก็บน้ำลาดกระทิง ไหลผ่านอำเภอนมสามัคคี เข้าสู่อำเภอราชสำน ได้ใช้ประโยชน์จากน้ำเพื่อการเกษตรและผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน	W๓. ผลผลิตยังไม่ได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานราชการและยังไม่ได้ได้รับความเชื่อมั่นจากเกษตรกรในพื้นที่

S๔. หลายหมู่บ้านของตำบลบางคาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากอำเภอ จังหวัด ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้/จำหน่ายเองในหมู่บ้าน S๕. ตำบลบางคามีกุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับความนิยม เช่น กลุ่มแปรรูปข้าวหอมมะลิ ข้าวซ้อมมือ กลุ่มแปรรูปกล้วย S๖. ราษฎรของตำบลบางคามีวิถีการดำเนินชีวิตแบบดั้งเดิม”สังคมวัฒนธรรมชนบท”รักษาประเพณีท้องถิ่น และความขัดแย้งทางสังคม การเมือง มีน้อย S๗. ชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น หมอดิน ปราชญ์สมุนไพร S๘. ไม่มีปัญหาแรงงานต่างด้าว S๙. ประชากรไม่มีการเคลื่อนย้าย/มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมาก S๑๐. มีสถาบันการศึกษาภาคบังคับกระจายทั่วพื้นที่ S๑๑. มีสถานบริการสาธารณสุขครอบคลุมในพื้นที่ประชาชนสะดวกในการมารับบริการขั้นพื้นฐาน S๑๒. ผลผลิตทางการเกษตรเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป S๑๓. เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตรทำให้สภาพอากาศดี มีฝุ่นละอองและฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM๒.๕)น้อย S๑๔. ตำบลบางคาเป็นที่ตั้งของศูนย์ราชการอำเภอ ราชสาส์น ประชาชนสามารถเดินทางติดต่อราชการได้สะดวก S๑๕. ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ ๑๐๐ % ทำให้ไม่มีการขัดแย้งทางศาสนา S๑๖. ตำบลบางคามีวัดในพื้นที่ จำนวน ๒ วัด และมีวัดในตำบลใกล้เคียง ทำให้ประชาชนสามารถทำกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาได้สะดวก S๑๗. ในตำบลบางคาไม่มีรถโดยสารประจำทางทำให้เกิดมลพิษน้อย S๑๘. ถนนสายหลักภายในตัวอำเภอเป็นถนนลาดยางแอสฟัลติกท์คอนกรีตทำให้สะดวกในการเดินทาง	W๔. การแปรรูปผลผลิตส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบที่ต้องจัดซื้อจากนอกอำเภอ ราษฎรได้รับประโยชน์จากกิจกรรมของกลุ่มเหล่านี้ ในวงจำกัด W๕. กลุ่มอาชีพ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขาดทักษะในการบริหารจัดการกลุ่ม W๖. มีแหล่งท่องเที่ยวแต่ขาดงบประมาณในการพัฒนา W๗. ความรู้ในการกำจัดและคัดแยกขยะมูลฝอยยังไม่ทั่วถึง W๘. ประชาชนวัยแรงงานศึกษาต่อน้อย W๙. ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับไม่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น W๑๐. การคมนาคมต้องพึ่งพาตนเอง ไม่มีรถโดยสารประจำทาง W๑๑. การรวมกลุ่มอาชีพของประชาชนขาดความเข้มแข็งและต่อเนื่อง W๑๒. ขาดความตระหนักในเรื่องการเรียนรู้ และกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ W๑๓. สภาพการตั้งบ้านเรือนบางพื้นที่เป็นอุปสรรคต่อการรวมกลุ่ม W๑๔. ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีจำหน่ายต่อเนื่องทั้งปีทำให้ขาดความต่อเนื่องในระบบการตลาด W๑๕. ลักษณะของดินและน้ำของตำบลบางคาเป็นดินเปรี้ยว/เค็ม น้ำกร่อย คลองขอยน้อย W๑๖. เกษตรกรของตำบลบางคาส่วนใหญ่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว/พันธุ์พืชไม่เปลี่ยนพันธุ์/ทักษะการเรียนรู้/การส่งเสริมอาชีพร่อนน้อย/ขาดการพัฒนาอย่างแท้จริง W๑๗. ราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะปานกลางค่อนข้างยากจน ผลผลิตก็ราคาต่ำ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง W๑๘. ตำบลบางคามีประชกรน้อย วัยแรงงานส่วนใหญ่ไปทำงานในโรงงานนอกพื้นที่ ผู้ประกอบอาชีพทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ขาดการสืบทอด และพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม

โอกาส (Opportunities)	ปัญหา / อุปสรรค (Threats)
0๑. เกษตรกรในพื้นที่ได้รับการสนับสนุนให้มีโรงสีชุมชน เป็นสวัสดิการของชุมชน เพื่อลดต้นทุนในการเดินทาง นำข้าวเปลือกไปสีไกล ๆ 0๒. ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยโรคเอดส์ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มสตรี และคนไร้ที่พึ่งได้รับการสงเคราะห์และรับสวัสดิการด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม 0๓. นโยบายจังหวัด อำเภอ สนับสนุนการแปรรูปสินค้า การเกษตร 0๔. มีอ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดใหญ่อยู่ที่อำเภอ ท่าตะเียบ ปล่อยน้ำมาตามคลองท่าลาดเพื่อทำการเกษตร และผลิตประปาหมู่บ้าน 0๕. มีการสร้างฝายพร้อมประตูระบายน้ำเพื่อกักเก็บน้ำ เพื่อการเกษตรและป้องกันน้ำเค็มรุก 0๖. กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความพร้อมที่จะได้รับการสนับสนุนขยายวงเงินกู้ เพื่อการลงทุนจากสถาบันการเงิน 0๗. มีศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริและมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ บางคล้าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้เคียง 0๘. รัฐมีนโยบายส่งเสริมด้านการตลาด การผลิต แก่กลุ่มอาชีพและกลุ่ม OTOP ทั้งในระดับตำบลและระดับจังหวัด 0๙. หลายประเทศประสบภาวะขาดแคลนข้าว ทำให้ผลผลิตข้าวเป็นที่ต้องการของตลาดโลก 0๑๐. มีศูนย์การเรียนรู้ภายในตำบลบางคา 0๑๑. หน่วยงานราชการในพื้นที่ส่วนใหญ่จ้างประชาชนในพื้นที่ทำงาน 0๑๒. ภายในตำบลมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง สามารถพัฒนาและเดินทางไปท่องเที่ยวต่อในตำบลใกล้เคียง 0๑๓. หน่วยงานราชการให้ความรู้ ให้การช่วยเหลือ และดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือด โรคพิษสุนัขบ้า โรคระบาด รวมถึงการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 0๑๔. ถนน แหล่งน้ำ ระบบสาธารณูปโภค ได้รับการก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาและซ่อมแซม อยู่เสมอ	T๑. แหล่งกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรเมื่อเทียบกับพื้นที่ทำการเกษตรแล้วยังมีน้อย ปริมาณน้ำมักจะขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง ฤดูฝนตกมีปริมาณน้ำฝนน้อย T๒. เกษตรกรยังประสบสภาวะปัญหาจากภัยธรรมชาติทุกปี เนื่องจากพื้นที่ส่วนที่เป็นที่ราบลุ่ม ช่วงฤดูแล้งไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำ ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ฤดูฝนเกิดวาตภัย อุทกภัย น้ำท่วมขัง T๓. ตำบลบางคามืองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา เป็น อบต.ประเภทสามัญ มีรายได้จัดเก็บเองน้อย งบประมาณส่วนใหญ่ตั้งเพื่อบริหารงานประจำ งบประมาณส่งเสริมและการพัฒนาน้อย T๔. ถนนภายในตำบลบางคาเสียหายบ่อย เนื่องจากรถบรรทุกบรรทุกเกินอัตราที่กำหนด เพื่อใช้เป็นเส้นทางลัดสู่ตำบลอำเภอ และจังหวัดใกล้เคียง T๕. ราคาของผลผลิตขึ้นอยู่กับกลไกตลาดภายนอก ซึ่งเป็นผู้กำหนด ในการทำการเกษตรปัจจัยการผลิตมีราคาแพง T๖. เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ การช่วยเหลือทำได้ล่าช้าเนื่องจากขาดความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องไม้เครื่องมือ และมีหลักเกณฑ์ ระเบียบ กฎหมายหลายขั้นตอน T๗. การเมืองผันแปรทำให้นโยบายระดับชาติ สู่ระดับท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงบ่อย สังคมในภาพรวมระดับชาติกับชนบทไม่สอดคล้องกัน T๘. การดำเนินชีวิตของคนในชาติเปลี่ยนไปต้องพึ่งพิงจากต่างประเทศ T๙. งบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการอื่น ๆ มีจำกัด ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน T๑๐. ค่านิยมทางการศึกษา ยังนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง T๑๑. ตำบลบางคาไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ธนาคาร ตลาด ห้างสรรพสินค้า โรงแรม ที่พัก ต้องเดินทางไปอำเภอข้างเคียง T๑๒. ขาดตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร T๑๓. เกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙(โควิด - ๑๙) ระบาดในพื้นที่ T๑๔. เกิดโรคพิษและศัตรูพืชระบาดในพื้นที่ ทำให้ได้ผลผลิตน้อย และต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

ส่วนที่ ๒

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางคา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคาได้กำหนดแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับองค์กรโดยให้ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา นำนโยบายหรือแนวทางการบริหารความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการความเสี่ยง ลดความเสี่ยง และกระจายความเสี่ยงของหน่วยงาน ที่จะส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายให้กับหน่วยงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S)

เป็นความเสี่ยง/ปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตาม เป้าหมายและพันธกิจโดยรวมตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา หรือเป็นการกำหนดกลยุทธ์หรือปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ได้

๒. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C)

เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ทำให้ต้องใช้ดุลพินิจหรือการตีความ รวมทั้งการทำนิติกรรมสัญญาและ การร่างสัญญาไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน จนส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ

๓. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O)

เป็นความเสี่ยง/ปัญหาอันเนื่องมาจากระบบงานภายใน กระบวนการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่ใช้บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ที่ส่งผลกระทบต่อผลการทำงาน/การดำเนินโครงการของทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางคาขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F)

เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกระบวนการ บริหาร งบประมาณและการเงินจนส่งผลต่อการบริหารงบประมาณและการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลบางคา

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อเตรียมความพร้อมขององค์กรในการวางแผนป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
๒. เพื่อลดความกังวลของบุคลากรและผู้บริหารที่อาจมีผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง
๓. เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้บรรเทาหรือเสียหายน้อยที่สุด
๔. เพื่อรองรับการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ระดับผู้บริหาร ประกอบด้วย
  - ๑.๑ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา
  - ๑.๒ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา
  - ๑.๓ หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา
  - ๑.๔ ผู้อำนวยการกองคลัง
  - ๑.๕ ผู้อำนวยการกองช่าง

- ๑.๖ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- ๑.๗ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- ๑.๘ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเกษตร
๒. ระดับปฏิบัติ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง ประกอบด้วย
  - สำนักปลัด
    - ๒.๑ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
    - ๒.๒ นักทรัพยากรบุคคล
    - ๒.๓ นักวิชาการตรวจสอบภายใน
    - ๒.๔ ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน
    - ๒.๕ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
    - ๒.๖ พนักงานจดมาตรวัดน้ำ
    - ๒.๗ คนงาน
    - ๒.๘ ยาม
    - กองคลัง
    - ๒.๙ เจ้าพนักงานพัสดุ
    - ๒.๑๐ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้
    - กองช่าง
      - ๒.๑๑ ผู้ช่วยนายช่างโยธา
      - ๒.๑๒ ผู้ช่วยนายช่างไฟฟ้า
      - กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
      - ๒.๑๓ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
      - กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
      - ๒.๑๔ นักวิชาการศึกษา
      - ๒.๑๕ ผู้ดูแลเด็ก
      - กองส่งเสริมการเกษตร
      - ๒.๑๖ คนงานเครื่องสูบน้ำ

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ทบทวน/แต่งตั้งคำสั่งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน
๒. ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง มีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตาม ทบทวน และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงสรุปผลการติดตาม ทบทวน และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลบางคาทราบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๔. ศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดของการบริหารจัดการความเสี่ยงของทุกสำนัก/กอง เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของนายกองคการบริหารส่วนตำบลบางคา
๕. ให้ทุกสำนัก/กอง คัดเลือกระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง สูง และสูงมาก ไปดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงให้บรรลุวัตถุประสงค์

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร(Risk Appetite)

องค์การบริหารส่วนตำบลบางคาได้กำหนดระดับความเสี่ยงในภาพรวมระดับองค์กรที่หน่วยงานยอมรับได้ เพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงศักยภาพของหน่วยในการบริหารจัดการความเสี่ยงงบประมาณ บุคลากร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่ ๑ - ๒ ระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม โดยอาจมีการติดตามเฝ้าระวังตามความเหมาะสม

๒. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่ ๓ - ๖ ระดับที่พอยอมรับได้แต่ต้องมีการจัดการความเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ไม่สามารถยอมรับไม่ได้

๓. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่ ๘ - ๑๒ ระดับที่หน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ และต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ต่ำลงโดยเร็ว

๔. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่ ๑๕ - ๒๕ ระดับที่หน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ และต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ต่ำลงในทันที

ส่วนที่ ๓

การประเมินความเสี่ยงในองค์การบริหารส่วนตำบลบางคา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาสและด้านผลกระทบและการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

* โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

* ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

๑) เกณฑ์โอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดความเสี่ยงมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี หรือมีโอกาสดังกล่าวเกินกว่า ๘๐%
๔	โอกาสเกิดความเสี่ยง ๔ ครั้งต่อปี หรือมีโอกาสดังกล่าว ๗๑ - ๘๐ %
๓	โอกาสเกิดความเสี่ยง ๓ ครั้งต่อปี หรือมีโอกาสดังกล่าว ๔๑ - ๗๐ %
๒	โอกาสเกิดความเสี่ยง ๒ ครั้งต่อปี หรือมีโอกาสดังกล่าว ๒๐ - ๔๐ %
๑	โอกาสเกิดความเสี่ยง ๑ ครั้งต่อปี หรือมีโอกาสดังกล่าวน้อยกว่า ๒๐% หรือไม่มีโอกาสดังกล่าว

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายมากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท
๔	ความเสียหายมากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายมากกว่า ๕,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายมากกว่า ๕๐๐ บาท ถึง ๕,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือไม่เกิดความเสียหาย

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อทางราชการ หรือพนักงานส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่ถูกชี้มูลความผิด
๔	สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบในเรื่องความโปร่งใส ขาดการมีส่วนร่วม ไม่เปิดเผยข้อมูล
๒	หน่วยตรวจสอบภายในหรือหน่วยตรวจสอบภายนอกตรวจสอบข้อเท็จจริง
๑	มีข่าวลือ มีการร้องเรียน ร้องทุกข์ มีการแจ้งเบาะแส

* คำอธิบาย : ระดับ ๒ คือ ระดับความรุนแรง ๑ - ๒ ระดับ ๓ คือ ระดับความรุนแรง ๑ - ๓ *

๓) เกณฑ์วัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Score)					
โอกาสเกิด ความเสี่ยง (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

การระบุประเด็นความเสี่ยง การให้คะแนนความเสี่ยงและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็น ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)		
			โอกาสเกิด ความเสี่ยง (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	Risk Score (L x I)
๑	สร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในชุมชน ในการเฝ้า ระวังการทุจริต	ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงาน เจ้าหน้าที่ กระทำการทุจริต เชิงนโยบาย หรือด้านการเงิน	๑	๒	๒
๒	การดำเนินการกับผู้บุกรุก ที่ดินของรัฐ มีความผิดตาม มาตรา ๙ แห่งประมวล กฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ในพื้นที่	มีผู้บุกรุกที่ดินของรัฐในพื้นที่	๑	๓	๓
๓	การรับของขวัญ หรือของ กำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่	ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงาน เจ้าหน้าที่ กระทำการทุจริต เชิงนโยบาย หรือด้านการเงิน	๑	๒	๒
๔	การลดใช้พลังงานไฟฟ้าและ น้ำมันเชื้อเพลิงของหน่วยงาน	ค่าใช้จ่ายด้านการใช้พลังงาน ไฟฟ้าและเชื้อเพลิงสูง	๑	๓	๓

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็น ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)		
			โอกาสเกิด ความเสี่ยง (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	Risk Score (L x I)
๕	การรักษาความปลอดภัย สถานที่ราชการ	ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรยามมาปฏิบัติ หน้าที่ล่าช้า ทำให้สถานที่ ราชการเสี่ยงต่อการถูกโจรกรรม	๑	๓	๓

ตารางการจัดการความเสี่ยง			
ระดับ ความ เสี่ยง	ระดับคะแนน	แถบสี	การดำเนินการ
สูงมาก	๑๕ - ๒๕		ระดับที่หน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ และต้อง จัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ต่ำลงทันที
สูง	๘ - ๑๒		ระดับที่หน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ และต้อง จัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ต่ำลงโดยเร็ว
ปานกลาง	๓ - ๖		ระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ โดยต้องมีการจัดการ ความเสี่ยง เพื่อไม่ให้ความเสี่ยงย้ายไปอยู่ในระดับที่ไม่ สามารถยอมรับได้
ต่ำ	๑ - ๒		ระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ โดยอาจมีการติดตาม เฝ้าระวังตามความเหมาะสม

ส่วนที่ ๔

การตอบสนองความเสี่ยง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง
๑	การดำเนินการกับผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ มีความผิดตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ในพื้นที่ / มีผู้บุกรุกที่ดินของรัฐในพื้นที่	สร้างความรู้ความเข้าใจและเฝ้าระวังการบุกรุกที่ดินของรัฐ
๒	การลดใช้พลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงของหน่วยงาน / ค่าใช้จ่ายด้านการใช้พลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิงสูง	กำหนดหรือปรับปรุงมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิงให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานทุกปีงบประมาณ ให้สามารถประหยัดพลังงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานอย่างเคร่งครัด
๓	การรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ / ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรยามมาปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ทำให้สถานที่ราชการเสี่ยงต่อการถูกโจรกรรม	ปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์เวรยามกลางวันในวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๑๐๗ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒)

